

UCHWAŁA NR XXV/8/2026
RADY GMINY WIELGOMŁYNY

z dnia 19 marca 2026 r.

**w sprawie rozpatrzenia wniosku o zajęcie przez Radę Gminy Wielgomłyny stanowiska w sprawie
znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z art. 241 i art. 247 w związku z art. 238 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2025 poz. 1691) uchwala się, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu wniosku z dnia 17 lutego 2026 roku o zajęcie przez Radę Gminy Wielgomłyny stanowiska w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej uznaje wniosek za bezzasadny, z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Upoważnia się Przewodniczącego Rady Gminy Wielgomłyny do zawiadomienia wnioskodawcy o sposobie rozpatrzenia wniosku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Przemysław Pawlus

Uzasadnienie

W dniu 17 lutego 2026 r. do Rady Gminy Wielgomłyny wpłynął wniosek „o wprowadzenie pod obrady Rady stanowiska w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej”. Wnioskodawca, powołując się na działanie na rzecz środowiska rolniczego oraz konsumentów, zwrócił się o wprowadzenie pod obrady najbliższej sesji projektu stanowiska Rady, załączonego do wniosku, jako punktu wymagającego publicznej debaty oraz zajęcia jednoznacznego stanowiska przez organ stanowiący gminy.

We wniosku wskazano m.in. na trudną sytuację gospodarstw rolnych, zagrożenie stabilności rodzin rolniczych, bezpieczeństwa żywnościowego oraz spójności społecznej obszarów wiejskich, a także na – zdaniem wnioskodawcy – potrzebę wyraźnego i publicznego głosu samorządu lokalnego w tej sprawie.

Wnioskodawca podkreślił, że rolnictwo stanowi nie tylko źródło utrzymania wielu mieszkańców gminy, ale również trwałe element jej tożsamości, krajobrazu oraz dorobku tradycji i wartości lokalnych, a przyjęcie przez Radę stanowiska o charakterze deklaratywnym miałyby – w jego ocenie – znaczenie symboliczne, społeczne i informacyjne, będąc wyrazem solidarności wspólnoty samorządowej z rolnikami.

Odnosząc się do treści przedmiotowego wniosku należy wskazać, co następuje:

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Z art. 18 ust. 1 tej ustawy wynika, że do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej, a przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Oznacza to, że rada gminy może podejmować uchwały oraz stanowiska wyłącznie w sprawach, które mieszczą się w ustawowo określonym zakresie działania gminy oraz w granicach wynikających z Konstytucji i ustaw.

Autor pisma wnosi o wypowiedź Rady Gminy Wielgomłyny w formie uchwały w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej. Z przedłożonego projektu wynika, iż Rada – przyjmując stanowisko zgodnie z propozycją wnioskodawcy – miałyby wyrazić „solidarność z rolnikami oraz poparcie dla działań, podejmowanych w ramach obowiązującego porządku prawnego, zmierzających do zapewnienia im stabilnych, uczciwych i przewidywalnych warunków funkcjonowania, poszanowania pracy rolniczej oraz równego traktowania na rynku”. Projekt ten ma charakter ogólnospołecznej deklaracji, adresowanej szerzej niż wyłącznie do społeczności lokalnej, a jego przyjęcie miałyby – zgodnie z treścią wniosku – stanowić element ogólnokrajowej inicjatywy polegającej na przyjmowaniu analogicznych stanowisk przez rady gmin i miast.

Rada, analizując treść projektu, zwróciła uwagę, że wyraża on poparcie dla bliżej nieskonkretyzowanych działań „podejmowanych w ramach obowiązującego porządku prawnego”, mających zapewnić określone warunki funkcjonowania rolnictwa. Rada, nie znając szczegółów ani intencji tych działań, jak również podmiotów faktycznie je podejmujących, uznała, że nie posiada kompetencji do wyrażania poparcia dla nieokreślonego katalogu działań o charakterze ogólnym, wybiegających poza sferę jej bezpośrednich zadań i odpowiedzialności.

Z postanowień Statutu Gminy Wielgomłyny wynika ponadto, że inicjatywa uchwałodawcza przysługuje Wójtowi Gminy, Przewodniczącemu Rady, komisjom Rady, klubom radnych, grupie mieszkańców gminy, liczącej co najmniej 100 osób, które to posiadają czynne prawa wyborcze do Rady Gminy Wielgomłyny. Wnioskodawca nie należy do żadnej z kategorii podmiotów wyposażonych w statutową inicjatywę uchwałodawczą, a jego wniosek nie spełnia wymogów przewidzianych dla obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej w Statucie.

W konsekwencji przedłożenie projektu stanowiska przez wnioskodawcę nie wywołuje skutku w postaci obowiązku nadania temu projektowi biegu w trybie właściwym dla projektów uchwał przedkładanych przez podmioty posiadające inicjatywę uchwałodawczą. Rada może oczywiście – w ramach przysługujących jej

kompetencji – samodzielnie podjąć decyzję o zajęciu stanowiska w określonej sprawie, jednak w tym przypadku, z przyczyn wskazanych powyżej, uznała to za niecelowe.

Podkreślenia wymaga również, iż Statut Gminy Wielgomłyny nie przewiduje odrębnej kategorii aktów w postaci stanowisk o czysto ogólnospołecznym charakterze, sprowadzających się do deklarowania poparcia lub solidarności z określonym środowiskiem czy grupą zawodową, bez powiązania z konkretnym zadaniem lub problemem mieszczącym się w zakresie działania gminy. Podstawową formą działania Rady pozostają uchwały podejmowane w ramach zadań własnych i zleconych, a ewentualne stanowiska – o ile są przyjmowane – powinny pozostawać w bezpośrednim związku z lokalnymi sprawami publicznymi, za które gmina ponosi odpowiedzialność, zgodnie z art. 6 ustawy o samorządzie gminnym.

W przedmiotowej sprawie proponowane stanowisko ma charakter deklaracji o zasięgu wykraczającym poza lokalną wspólnotę samorządową i jest elementem ogólnokrajowej akcji przyjmowania podobnych dokumentów przez rady gmin i miast, co wprost wynika z treści wniosku. Tego rodzaju aktywność – o charakterze przede wszystkim symbolicznym i polityczno-deklaratywnym – nie znajduje umocowania w Statucie Gminy Wielgomłyny w takim zakresie, w jakim oczekiwałby tego wnioskodawca.

Za kształtowanie i prowadzenie krajowej polityki rolnej odpowiada administracja rządowa, w szczególności Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako urząd administracji rządowej obsługujący ministra właściwego do spraw rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych. Do zadań tego resortu należy m.in. prowadzenie polityki rolnej państwa, w tym kształtowanie mechanizmów wsparcia rolnictwa, bezpieczeństwa żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich.

Samorząd gminny, jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego, koncentruje się na wykonywaniu zadań publicznych o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżonych ustawami na rzecz innych podmiotów, na mocy art. 6 ustawy o samorządzie gminnym. Oznacza to, że Rada Gminy Wielgomłyny nie jest właściwa do podejmowania ogólnych deklaracji odnoszących się do krajowej polityki rolnej ani do formułowania stanowisk, które mogłyby być interpretowane jako ocena lub aprobata działań organów władzy publicznej wykraczających poza sferę zadań gminy.

Rada Gminy Wielgomłyny w pełni dostrzega fundamentalne znaczenie rolnictwa dla rozwoju społecznego i gospodarczego gminy oraz dla kształtowania dorobku tradycji i wartości lokalnych. Rada podziela również pogląd, że rolnictwo stanowi istotne źródło utrzymania dla wielu mieszkańców, współtworzy lokalny krajobraz oraz ma zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa żywnościowego i spójności społecznej obszarów wiejskich.

Jednocześnie Rada Gminy Wielgomłyny stoi na stanowisku, że wyrazem troski o sytuację rolników i ich rodzin powinno być przede wszystkim konsekwentne wykonywanie zadań własnych gminy w sferze infrastruktury, usług publicznych, ładu przestrzennego, ochrony środowiska, edukacji i innych obszarów mających realny wpływ na warunki życia i prowadzenia działalności rolniczej na terenie gminy. Przyjmowanie formalnych deklaracji o charakterze ogólnospołecznym, niepowiązanych bezpośrednio z konkretnymi, lokalnymi działaniami gminy, nie jest – zdaniem Rady Gminy Wielgomłyny – właściwą formą realizacji odpowiedzialności samorządu za wspólnotę mieszkańców.

Mając na uwadze powyższe, Rada Gminy Wielgomłyny uznała, że brak jest potrzeby zajmowania w przedmiotowej sprawie odrębnego stanowiska w proponowanym kształcie. Rada nie widzi podstaw do przyjęcia dokumentu wyrażającego generalną „solidarność z rolnikami oraz poparcie dla działań, podejmowanych w ramach obowiązującego porządku prawnego, zmierzających do zapewnienia im stabilnych, uczciwych i przewidywalnych warunków funkcjonowania, poszanowania pracy rolniczej oraz równego traktowania na rynku”, skoro nie ma wiedzy co do konkretnych działań, ich zakresu, adresatów i skutków, a także rodzaju odpowiedzialności, jaka mogłaby zostać przypisana Radzie w związku z udzieleniem takiego ogólnego poparcia.

Rada Gminy Wielgomłyny podkreśla, że jej rolą jest kształtowanie lokalnej polityki w ramach przyznaných ustawowo zadań i kompetencji, a nie uczestniczenie w inicjatywach o charakterze ogólnokrajowym o przeważająco deklaratywnym i polityczno-społecznym charakterze. Z tych względów wniosek o wprowadzenie pod obrady Rady stanowiska w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej został uznany za bezzasadny.

Pouczenie

Działając na podstawie art. 247 w związku z art. 238 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego w przypadku gdy wniosek, w wyniku jego rozpatrzenia, został uznany za bezzasadny i jego bezzasadność

wykazano w odpowiedzi na wniosek, a wnioskodawca ponowił wniosek bez wskazania nowych okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy - bez zawiadamiania wnioskodawcy.